

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020- _____ Nr. _____
I _____ Nr. _____

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. LAPKRIČIO 24 D. NUTARIMO NR. 1236 „DĖL ASMENINIAM VARTOJIMUI IMPORTUOJAMŲ GYVŪNINIŲ PRODUKTŲ IR NEKOMERCINIAIS TIKSLAIS VEŽAMŲ GYVŪNŲ AUGINTINIŲ KONTROLĖS“ PAKEITIMO“

Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. 1236 „Dėl asmeniniam vartojimui importuojamų gyvūninių produktų ir nekomerciniais tikslais vežamų gyvūnų augintinių kontrolės“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas). Šiuo Nutarimo projektu siekiama nustatyti 2019 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/2122, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 papildomas naujomis nuostatomis dėl tam tikrų kategorijų gyvūnų ir prekių, kuriems netaikoma oficialioji kontrolė pasienio kontrolės postuose, keleivių asmeninio bagažo ir nedidelių fiziniams asmenims siunčiamų prekių siuntų, kurios nėra skirtos pateikti rinkai, konkrečios kontrolės ir iš dalies keičiamas Komisijos reglamento (ES) Nr. 142/2011 (toliau – Reglamentas (ES) 2019/2122) nuostatų įgyvendinimas.

Nutarimo projektas 3 kartus derintas su Finansų ministerija (toliau – FM), Teisingumo ministerija (toliau – TM), Susisiekimo ministerija (toliau – SM), Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – MD), Pasienio kontrolės punktų direkcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – PKPD), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT), Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT).

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su FM, MD, VMVT.

TM, SM pateikė pastabas, į kurias atsižvelgta.

Su VRM ir VSAT Nutarimo projekto nuostatų dėl Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnio reikalavimų įgyvendinimo nepavyko suderinti.

VRM ir VSAT visų derinimų metu nepritarė Nutarimo projektui dėl tų pačių priežasčių – tiek VRM, tiek VSAT teigia, kad Nutarimo projekte VSAT priskiriamos naujos funkcijos, kurios nėra reglamentuotos Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme (toliau – Įstatymas).

VSAT teigia, kad šiuo metu jau vykdo Įstatymo 23 straipsnyje numatytas funkcijas bei konkrečią oficialiąją kontrolę, užtikrinant Reglamento 2019/2122 nuostatų įgyvendinimą, tačiau nenumato vykdyti Nutarimo projekto 2.2 papunktyje deleguotų funkcijų, t. y. atlikti įstaigos taikomų tikrinimo procedūrų peržiūrą ir jų koregavimą. VSAT nuomone, būtina pakeisti Įstatymą ir skirti lėšas naujoms funkcijoms vykdyti (reikalingi papildomi finansiniai ištekliai papildomiems pareigūnams, jų rengimui ir perkvalifikavimui, naujų kompetencijų specialistų parengimui, įrangos įsigijimui, kinologų bei tarnybinių šunų įsigijimui ir mokymui; naujų funkcijų administravimui reikalinga perkelti VMVT kompetentingus ekspertus į VSAT).

VMVT nuomone, Nutarimo projektu VSAT nenustatomos naujos iki šiol nevykdytos funkcijos, nes VSAT ir dabar tose pasienio punktuose, kur nevykdo veiklos muitinės įstaigos, vykdo asmeninio bagažo kontrolę, t. y. atlieka funkcijas, nustatytas Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnio 3 dalies a punkte. Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnio 3 dalies b punktas įpareigoja už **įvežamų asmeninių siuntų kontrolę vykdančias institucijas** (šiuo atveju tai būtų VSAT bei MD) **užtikrinti**, kad „*aptikti reikalavimų neatitinkantys asmeniniai daiktai būtų konfiskuoti ir sunaikinti pagal nacionalinės teisės aktus*“, t. y. užtikrinti, kad Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnio 3 dalies a punkte nurodyti daiktai nepatektų į ES teritoriją ir būtų sunaikinti nustatyta tvarka, būtų *konfiskuoti ir sunaikinti pagal nacionalinės teisės aktus*. Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnio 3 dalies c punktas įpareigoja įvežamų asmeninių siuntų kontrolę vykdančias institucijas (šiuo atveju tai būtų VSAT bei MD) atlikti taikomų kontrolės procedūrų peržiūrą ir prireikus jas koreguoti. Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnio 3 dalies visų punktų nuostatos yra betarpiškai susijusios su vykdoma **įvežamų asmeninių siuntų kontrole ir visas šias nuostatas turi vykdyti ta institucija, kuri ir atlieka šią kontrolę**. VMVT nuomone, įvežamų asmeninių siuntų tikrinimo procedūrų nustatymas, jų tinkamo taikymo užtikrinimas, tikrinimų rezultatų įvertinimas, taikomų tikrinimo procedūrų peržiūra ir jų koregavimas nėra kažkokios naujos ar atskiros funkcijos, kurių įgyvendinimui būtini papildomi ištekliai ar asignavimai, ar kurias galėtų vykdyti ne ta institucija, kuri atlieka tikrinimus, tai yra detalizuotos ir neatsiejamos **kontrolės funkcijų dalys**.

Pažymėtina, kad VSAT, vadovaudamasi Gyvūninių produktų, importuojamų iš trečiųjų šalių asmeniniam vartojimui, valstybinės kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir

veterinarijos tarnybos direktoriaus, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado 2009 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. B1-196/1B-244/4-314 „Dėl Gyvūninių produktų, importuojamų iš trečiųjų šalių asmeniniam vartojimui, valstybinės kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), jau nuo 2008 m. vykdo iš trečiųjų šalių įvežamų gyvūninių produktų, skirtų asmeniniam vartojimui, siuntų, vežamų kaip keleivių bagažas, valstybės kontrolę ir šio dalyko neneigia nei VSAT, nei VRM. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Aprašo 8 punktu, tiek VSAT, tiek MD pareigūnai, nustatę, kad gyvūniniai produktai įvežami pažeidžiant nustatytą tvarką *„uždraudžia gyvūninius produktus įvežti ir suteikia asmeniui, įvežusiam gyvūninius produktus į pasienio kontrolės punktą, teisę gyvūninius produktus patalpinti į specialų pažymėtą konteinerį. Asmeniui nesutikus tai atlikti, gyvūninių produktų siunta sulaikoma teisės aktų nustatyta tvarka.“* Vadovaujantis Aprašu, VSAT ir MD perduoda informaciją VMVT apie sulaikytus gyvūninius produktus (Aprašo 10 punktas) ir VMVT, o ne VSAT ar MD, perėmusi tokius gyvūninius produktus, užtikrina, kad jie būtų sunaikinti teisės aktų nustatyta tvarka (Aprašo 11 punktas). Pažymėtina ir tai, kad pagal Aprašo 12 punktą VSAT ir MD „šių institucijų nustatyta tvarka renka informaciją apie jų pareigūnų per einamuosius metus į specialius pažymėtus konteinerius patalpintas sulaikytas gyvūninių produktų siuntas ir iki kitų metų balandžio 1 dienos pateikia pagal atskirus pasienio kontrolės punktus apibendrintą informaciją Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai“, t. y. tiek VSAT, tiek MD jau dabar renka ir turi visą informaciją, kurios reikia Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnio 3 dalies c punkto nuostatomis įgyvendinti.

Pažymėtina ir tai, kad 2009 m. kovo 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 206/2009 dėl gyvūninių produktų asmeninių siuntų įvežimo į Bendriją, iš dalies keičiančio reglamentą (EB) Nr. 136/2004, kuris buvo panaikintas priėmus Reglamentą (ES) 2019/2122, 6 straipsnyje buvo analogiška nuostata dabartinei Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnio 3 dalies b punkto nustatatai, t. y. buvo pareiga pagal nacionalinius teisės aktus konfiskuoti ir sunaikinti reikalavimų neatitinkančias siuntas, o keičiamo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. 1236 „Dėl asmeniniam vartojimui importuojamų gyvūninių produktų ir nekomerciniais tikslais vežamų gyvūnų augintinių kontrolės“ (toliau – Nutarimas Nr. 1236) 2.2 papunkčiu VSAT buvo paskirta už oficialią kontrolę atsakinga institucija pagal Reglamentą (EB) Nr. 206/2009 pasienio kontroles punktuose, kuriuose muitinės įstaigos nevykdo, veiklos.

Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 23 straipsnio 5 dalimi, VSAT funkcija yra tikrinti, ar asmenys, vykstantys per pasienio kontrolės punktus, kuriuose nėra muitinės įstaigų, veždami daiktus, krovinius, kuriems taikomi įvežimo ir išvežimo draudimai ir apribojimai, laikosi šių daiktų, krovinių įvežimo ir

išvežimo reikalavimų, kad Nutarimo Nr. 1236 2.2 papunkčiu VSAT jau nuo 2008 m. yra paskirta už oficialią kontrolę atsakinga institucija pagal Reglamentą (EB) Nr. 206/2009 (anksčiau pagal 2004 m. balandžio 16 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 745/2004, nustatantį priemones, taikomas asmeniniam vartojimui skirtiems gyvūninės kilmės produktams), kad Reglamento (ES) 2019/2122 9 straipsnyje yra nustatoma ir detalizuojama asmeninių siuntų kontrolės tvarka, tačiau iš esmės nėra nustatomas naujas asmeninių siuntų kontrolės reglamentavimas, VMVT nuomone, tiek VRM, tiek VSAT argumentai nėra pagrįsti ir VSAT turėtų ir toliau kontroliuoti asmenines siuntas pasienio kontrolės punktuose, kuriuose muitinės įstaigos nevykdo veiklos.

Žemės ūkio ministerija pritaria VMVT nuomonei.

Apibendrinta informacija apie Nutarimo projektu sprendžiamą problemą, siūlomas problemos sprendimo priemones, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

Sprendžiama problema	Reglamentu (ES) 2019/2122 panaikintas Reglamentas (EB) Nr. 206/2009, o Reglamentu (ES) Nr. 576/ 2013 panaikintas Reglamentas (EB) Nr. 998/2003, todėl būtina pakeisti nuorodas į negaliojančius ES teisės aktus bei suderinti Reglamento (ES) 2019/2122 nuostatas su nacionaliniais teisės aktais ir užtikrinti tinkamą jo įgyvendinimą, paskiriant kompetentingas valstybės institucijas. Vadovaujantis Reglamentu (ES) 2019/2122, turi būti vykdoma ne tik gyvūninių produktų, bet ir sudėtinių produktų ir iš šalutinių gyvūninių produktų gautų produktų kontrolė, todėl būtina patikslinti Nutarimo projekte vartojamas sąvokas. Siekiant užtikrinti tinkamą Reglamento (ES) 2019/2122 nuostatų dėl asmeninių siuntų kontrolės įgyvendinimą, būtina pavesti asmeninių siuntų kontrolę vykdančioms institucijoms (MD, VSAT) atlikti kontrolės procedūrų peržiūrą.
II. Siūlomos priemonės	Teikiamu Nutarimo projektu siūloma pakeisti nuorodas į Reglamentą (EB) Nr. 206/2009 nuorodomis į Reglamentą (ES) 2019/2122, nuorodas į Reglamentą (EB) Nr. 998/2003 nuorodomis į Reglamentą (ES) Nr. 576/2013, nekeičiant nei paskirtos kompetentingos institucijos (VMVT), nei konkrečių asmeninių siuntų kontrolę vykdančių institucijų (MD, VSAT), nei nekomerciniais tikslais vežamų gyvūnų augintinių kontrolę vykdančios institucijos (MD). Siekiant užtikrinti tinkamą Reglamento (ES) 2019/2122 nuostatų dėl asmeninių siuntų kontrolės įgyvendinimą, pavedama asmeninių siuntų kontrolę vykdančioms institucijoms (MD, VSAT) atlikti kontrolės

	procedūrų peržiūrą ir prireikus jas koreguoti. Siekiant tinkamai įgyvendinti Reglamento (ES) 2019/2122 8 ir 12 straipsnių nuostatas dėl informacijos sklaidos, siūloma pavesti VMVT pateikti PKPD atitinkamą vaizdinę medžiagą (skirtą iš trečiųjų šalių į Lietuvos Respubliką atvykstantiems asmenims apie reikalavimus, taikomus iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungos teritoriją asmeniniam vartojimui įvežamiems (siunčiamiems) gyvūniniams produktams, sudėtiniais produktams ir produktams, gautiems iš šalutinių gyvūninių produktų, taip pat reikalavimus, taikomus nekomerciniais tikslais įvežamiems gyvūnams augintiniams), instrukuoti muitinės pareigūnus, kaip atlikti įvežamų gyvūnų augintinių kontrolę; PKPD užtikrinti, kad visuose jos administruojamuose PKP iš trečiųjų šalių į Lietuvos Respubliką atvykstantys asmenys būtų informuoti apie reikalavimus, taikomus iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungos teritoriją asmeniniam vartojimui įvežamiems (siunčiamiems) gyvūniniams produktams, sudėtiniais produktams ir produktams, gautiems iš šalutinių gyvūninių produktų, taip pat nekomerciniais tikslais įvežamiems gyvūnams augintiniams (t. y. užtikrinti, kad tokia vaizdinė medžiaga būtų paskelbta asmenims gerai matomose vietose).
III. Priemonių kaštai	Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.
Nauda visuomenei	Priėmus Nutarimo projektą, ir toliau bus užtikrinama iš trečiųjų valstybių atvykstančių keleivių asmeninio bagažo ir nedidelių fiziniams asmenims siunčiamų prekių siuntų, kurios nėra skirtos tiekti rinkai, ir nekomerciniais tikslais įvežamų gyvūnų augintinių įvežimo valstybinė kontrolė. Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams ir aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programai.

Patvirtinus Nutarimo projektą, projekte nurodytoms institucijoms reikės parengti ir priimti teisės aktus, kuriais būtų įgyvendinami konkretūs reglamentuose (ES) 2019/2122 ir (ES) Nr. 576/2013 nustatyti reikalavimai.

Nutarimo projektą parengė ŽŪM Gyvulininkystės ir veterinarijos skyriaus (vedėjas Arūnas Šileika, tel. (8 5) 239 1240) vyriausioji specialistė Kristina Paliutienė, tel. (8 5) 239 1152; pagrindiniai rengėjai VMVT Pasienio maisto ir veterinarinės kontrolės skyriaus (l. e. p. skyriaus vedėjas Vaidas Kiudulas, tel. (8 5) 249 1701) vyriausioji veterinarijos gydytoja Alicija Zarankovich, tel. (8 5) 240 4350.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. 1236 „Dėl asmeniniam vartojimui importuojamų gyvūninių produktų ir nekomerciniais tikslais vežamų gyvūnų augintinių kontrolės“ pakeitimo“ projektas, 2 lapai.
2. Derinimo pažyma dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. 1236 „Dėl asmeniniam vartojimui importuojamų gyvūninių produktų ir nekomerciniais tikslais vežamų gyvūnų augintinių kontrolės“ pakeitimo“ projekto, 7 lapai.

Ministras

Kęstutis Navickas

Kristina Paliutienė, tel. (8 5) 239 1152, el. p. kristina.paliutiene@zum.lt